

begyndte at spille ordentlig op, danset alle sammen, retten og jøden i spidsen og alle folkene paa torvet, som vilde se paa. I begyndelsen gik det lystig, men da der ingen ende blev paa dansen, bad de ham holde op, men han holdt ikke op, før dommeren baade lovte ham livet og de hundrede guldpenge. Da ropte han til jøden: »Tilstaa nu, hvor du har pengene fra, din kjeltring, ellers holder jeg aldrig i mine dage op at spille.« »Jeg har stjaalet dem, jeg har stjaalet dem, og du har ærlig fortjent dem,« skrek jøden, saa alle hørte paa det. Da stak gutten fiolinen i sækken, og jøden blev hængt i galgen i hans sted.

5. Den utlærte jæger.

En gut hadde udstaat sin lære hos en laasesmed; han sa til sin far, at han vilde gaa ut i verden og prøve lykken. »Ja,« sa faren, »det er godt og vel,« og gav ham nogen penge til reisen. Han vandret da omkring; men saa var det engang, at haandverket slog ham feil, og han hadde heller ikke mere lyst til det, men han syntes det skulde være morsomt at bli jæger. Da møtte han paa veien en jæger med grøn trøie som spurte, hvor han kom fra, og hvor han vilde hen. Gutten sa, han var smedsvend, men han hadde ikke mere lyst til haandverket, han vilde gjerne bli jæger, hvis han vilde lære ham det. — »Aa ja, hvis du vil gaa med mig « Saa gik gutten med og var i lære hos ham i nogen aar og lærte at

gaa paa jagt. Nu vilde han igjen prøve lykken, og jægeren gav ham ikke andet til løn end en vindbøsse, men den var slik, at den traf alt, hvad den sigtet paa. Saa gik han da igjen ut i verden, og saa kom han til en stor skog, som han ikke kunde naa enden paa den dag; da det blev kveld, satte han sig i et træ, forat vilde dyr ikke skulde sønderrive ham. Ved midnatstid syntes han, der skinte et lys langt borte; dette saa han efter og la merke til, hvor det var henne. Saa tok han sin hat av og kastet den paa den kant som lyset kom fra, forat han ikke skulde ta feil av veien, naar han var kommet ned. Nu klatret han ned, gik like hen til hatten, satte den igjen paa hodet og gik like frem. Jo længere han gik, desto større blev lyset, og da han kom derhen, saa han, at det var et stort baal og der sat tre kjæmper omkring det; de hadde en okse paa spiddet, som de stekte. Saa sa den ene: »Jeg maa kjende, om kjøttet snart er stekt,« og rev et stykke av og vilde putte det i munden, men i det samme skjød jægeren det ut av haanden paa ham. »Nu da«, sa kjæmpen, »der blaaste vinden stykket ut av haanden paa mig!« og saa tok han det andet. Men da han vilde bite i det, skjød jægeren det igjen bort; da gav kjæmpen den som sat ved siden av ham, en paa øret og skrek: »Hvad for noget, napper du stykket fra mig?« »Jeg har ikke nappet noget fra dig,« sa den anden, »det maa være en skarpskytter, som har skutt det bort.« Kjæmpen tok sig et tredje stykke, men han kunde ikke holde det fast, for jægeren skjød det ut av haanden paa ham. Da sa kjæmperne: »Det maa være en god skytter, som kan skyte mat-

biten bort fra munden paa en, en slik en kunde være nyttig for os,« og saa ropte de: »Hei, kom hit, du skarpskytter, sæt dig ved varmen og spis dig mæt, vi skal ikke gjøre dig noget, men hvis du ikke kommer og vi maa ta dig med magt, saa er det forbi med dig.« Da kom gutten frem og sa, at han var en jæger, som hadde udstaat sin lære, og det som han sigtet paa med sin rifle, det var han ogsaa god for at træffe paa en prik. Da sa de, at hvis han vilde gaa med dem, saa skulde han ha det godt, og de fortalte ham, at ved enden av skogen var der et stort vand, og bak det stod der et taarn, og i taarnet sat der en deilig kongedatter, og hende vilde de gjerne røve. »Ja,« sa han, »hende skal jeg snart faa fat paa.« Saa sa de igjen: »Men det er ikke saa let endda, for der ligger en liten hund, som straks begynder at gjø, naar nogen nærmer sig, og saa vækker den alle folkene paa kongsgaarden, derfor kan vi ikke komme ind; er du nu god nok for at skyte hunden ihjæl?« »Ja,« sa han, »det er ingen sak for mig.« Saa satte han sig i en baat og rodde over vandet, og da han nærmet sig land, kom hunden løpende og vilde gjø, men da tok han frem sin vindbøsse og skjød den paa pletten. Da kjæmperne saa det, blev de glade og trodde, at nu var de da sikre paa kongedatteren, men han sa til dem, at de skulde bli, hvor de var, til han kaldte paa dem. Derpaa gik han ind i slottet, og alting var stille og rolig og alle sov; da han kom ind i det første kammer, hang der en sabel, som var av pure sølv med en guldstjerne og kongens navn paa, og saa stod der et bord, og paa bordet laa der et forsegleet brev, og i brevet

stod, at den som hadde sabelen, kunde dræpe alt som han møtte. Da tok han sabelen fra væggen, hang den ved siden og gik videre, og saa kom han i det andet kammer, hvor kongedatteren laa og sov, og hun var saa smuk, at han stod stille og betragtet hende og turde ikke engang trække pusten. Da han nu saa sig om i værelset, saa fandt han under sengen et par tøfler; paa den høire stod hendes fars navn, og paa den venstre stod hendes navn, og alting med guldbokstaver. Da tok jægeren en saks og klippet den høire snip av hendes halstørklæ og puttet den i sin ransel, og saa tok han ogsaa den høire tøffel med kongens navn og puttet den i ranselen. Jomfruen laa endnu bestandig og sov, og hun var ganske indsydd i sin serk; saa klippet han ogsaa et stykke av serken og stak det i ranselen, og alt det gjorde han uten at røre ved hende. Saa gik han igjen ut og lot hende sove, og da han kom til porten, stod kjæmperne endnu utenfor og ventet paa ham, og tænkte at han skulde bringe dem kongedatteren; han ropte til dem at de skulde komme ind, for jomfruen var alt i hans vold, men døren kunde han ikke lukke op, der var et hul som de maatte krype igjennem. Nu kom den første, da viklet jægeren kjæmpens haar om sin haand, trak hodet ind og hug det av ham med sabelen i et hugg, og saa trak han ham helt ind; nu ropte han paa den anden og hug hodet av ham ogsaa; det samme gjorde han med den tredje, og nu var han glad over, at han hadde frelst den deilige jomfru fra kjæmperne; saa skar han tungerne av dem og stak dem i ranselen. Da tænkte han, nu vil jeg gaa hjem til min far og vise ham, hvad jeg alt har

gjort, og saa vil jeg igjen dra ut i verden, og jeg vil nok finde den lykke som Gud vil forunde mig.

Men da kongen vaagnet, saa han at de tre kjæmper laa døde; saa gik han ind i sin datters sovekammer, vækket hende og spurte, hvem der hadde dræpt kjæmperne. Da sa hun: »Kjære far, jeg vet ikke, for jeg har sovet.« Da hun nu stod op og vilde stikke benene i tøflene, saa var den høire borte, og da hun betragtet sit halstørklæ, var det klippet itu og den høire snip manglet, og da hun saa paa sin serk, saa var der et stykke borte. Da lot kongen alle hoffolkene samle sig, soldater og alle dem som var der, og spurte, hvem der hadde frelst hans datter og dræpt kjæmperne. Nu hadde han en kaptein, som var enøiet og et fælt stygt menneske; hansa, at han hadde gjort det. Da sa den gamle konge, at siden han hadde gjort det, saa skulde han ha prinsessen til ekte, men prinsessen sa: »Før jeg vil ha ham til mand, vil jeg gaa ut i verden saa langt som mine ben vil bære mig.« Da sa kongen, at hvis hun ikke vilde gifte sig, skulde hun trække de kongelige klær av og ta bondeklær paa og gaa sin vei, og hun skulde gaa til en pottemaker og begynde at handle med potter; da trak hun de kongelige klær av og gik til en pottemaker og tok en hel del potter og fat paa borg, og saa lovte hun, at hun skulde betale det om aftenen, hvis hun fik solgt det. Nu sa kongen, at hun skulde sætte sig i den ene ende av torvet og sælge det, og saa leide han nogen bondevogner til at kjøre over alle potterne, saa de gik i tusen stykker. Da kongedatteren hadde stillet sine potter og fat paa gaten, kom vognen og kjørte over dem, saa der ikke var andet tilbake end skaar;

nu begyndte hun at graate og sa: »Ak, Gud! hvorledes skal jeg nu kunne betale pottemakeren,« men kongen hadde ved dette villet tvinge hende til at gifte sig med kapteinen; men istedetfor at gjøre det, gik hun igjen til pottemakeren og spurte, om han vilde borge hende endnu engang; han sa nei, han maatte først ha betaling for det, hun hadde faat. Da gik hun til sin far og skrek og sa, at hun vilde vandre ut i verden. Han sa, at hun skulde gaa til skogen, der vilde han bygge et hus til hende, hvor hun skulde sitte alle sine levedage og koke for alle og enhver, men ikke ta penger av nogen. Saa lot han da bygge et hus til hende i skogen, og over døren satte han et skilt, og paa det stod skrevet: »Idag for ingenting, imorgen for penger.« Der var hun nu i lang tid, og der gik det rygte i verden, at der var en jomfru, som kokte for ingenting, og det stod over døren paa et skilt. Dette hørte ogsaa jægeren og tænkte: ei, det var noget for dig, for du er dog fattig og har ingen penger; saa tok han med sig sin vindbøsse og sin ransel, og i den laa endnu alt det som han hadde tat med sig fra slottet som tegn, og gik saa ut i skogen og fandt ogsaa huset med skiltet, hvorpaa der stod: »Idag for ingenting, imorgen for penger.« Ved siden hadde han sverdet, som han hadde hugget hodet av de tre kjæmper med, og kom saa ind i huset og fik sig noget at spise. Han blev glad i den deilige pike, og hun var ogsaa virkelig deilig. Hun spurte ham, hvor han kom fra, og hvor han vilde hen; da sa han: »Jeg reiser omkring i verden.« Saa spurte hun, hvor han hadde faat sverdet fra, for paa det stod hendes fars navn. Han spurte, om hun var

kongens datter. »Ja,« sa hun. »Med dette sverd,« sa han, »har jeg hugget hodet av tre kjæmper,« og tok som tegn deres tunger ut av ranselen, og saa viste han hende ogsaa tøffelen og snippen av halstørklæet og stykket af serken. Da blev hun svært glad og sa, at han var den, som hadde frelst hende. Saa gik de sammen til den gamle konge, og hun førte ham ind til ham og sa, at jægeren var den som hadde frelst hende fra kjæmperne. Og da den gamle konge saa alle tegnene, kunde han ikke tvile, og det var ham kjær, og han vilde gi ham hende til kone; og det var jomfruen inderlig glad over. Saa klædde de ham ut som om han var en fremmed herre, og kongen lot gjøre gjestebud. Da de nu sat til bords, sat kapteinen ved den venstre side av kongedatteren, men jægeren ved den høire, og kapteinen trodde, det var en fremmed herre, som var kommet i besøk. Da de nu hadde spist og drukket, sa den gamle konge til kapteinen, at han vilde gjøre ham et spørsmaal, som han skulde gjette: »Naar en sa, han hadde dræpt tre kjæmper, og han blev spurt om, hvor kjæmpernes tunger var henne, og han saa efter og der ikke fandtes nogen i hodet paa dem, hvorledes gik det til?« Da sa kapteinen: »De har vel ikke hat nogen.« — »Jasaa,« sa kongen, »hvert dyr har en tunge,« og saa spurte han videre, hvad der burde gjøres ved en slik. Dertil svarte kapteinen: »Han bør hugges istykker.« Da sa kongen, at han hadde avsagt sin egen dom, og kapteinen blev sat i fængsel og hugget i fire stykker, men kongedatteren blev gift med jægeren, og han tok sin far og mor til sig, og de levde i fryd og glæde hos sin søn, og efter den gamle konges død arvet han riket.
